

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 31^ο
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 238

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019
ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΡΤΣ 2019

«Καλά Χριστούγεννα
και εις έτη πολλά!
Υγίαν κ' ευλοϊάν»

Κυκλοφόρησε το νέο πολυσέλιδο
συλλεκτικό ημερολόγιο της ΕΛΒέροιας

Για το έτος 2020, που αφιερώνεται την Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου με τίτλο «ΑΝΘΕΙ ΚΑΙ ΦΕΡΕΙ ΚΙ ΑΛΛΟ» ως ελάχιστη ένδειξη τιμής και μνήμης στους 353.000 νεκρούς μας, που εξοντώθηκαν με διάφορους τρόπους από τους νεότουρκους.

ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ...δεν έπεφτε καρφίτσα...

Φανταστική επιτυχία σημείωσε ο ετήσιος χορός της ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ με εκατοντάδες κόσμου να γεμίζει ασφυκτικά το οικογενειακό κέντρο «Κτήμα Γκαντίδη», το βράδυ του Σαββάτου 30 Νοεμβρίου 2019.

Συνέχεια στην 6η σελίδα

ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Λ.Β. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Καλούνται τα μέλη της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Καταστατικού, σε Τακτική Απολογιστική Γενική Συνέλευση που θα γίνει στο Πνευματικό Κέντρο της Λέσχης στο Πανόραμα (Λ. Πορφύρα 1, Βέροια),
την Κυριακή 19 Ιανουαρίου 2020 και ώρα 11.00 π.μ.,

2η σελίδα

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

www.elverias.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
Λάμπ. Πορφύρα 1- Πανόραμα Βέροιας
Τηλ.: 2331072060 - Fax: 2331028356
Βέροια - Τ.Κ. 59132
Email: info@elverias.gr

Ιδρυτής
+ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Ε.Λ.ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΠΟΥΡΤΙΔΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΜΑΡΙΑ ΣΑΛΟΝΙΚΙΔΟΥ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΙΔΗΣ Ν. & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΝΕΑ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ
ΤΗΛ. 23310 90339 - 90234

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ
Λ. Πορφύρα 1
591 32 - ΒΕΡΟΙΑ ΗΜΑΘΙΑΣ
Κωδικός 1000001

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Λ. ΒΕΡΟΙΑΣ

Λειτουργεί καθημερινά πλην
Παρασκευής και Σαββάτου
από τις 17:00 έως τις 21:00.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

e-pontos.gr
pontostv.gr
verianet.gr
inveria.gr
alexandriamou.gr
24oresimathia.gr
pliroforiodotis.gr
laikoyra.gr
faretra.info
veriamou.blogspot.com
βεροιώτης.gr
alexandreia-gidas.gr
imathia-live.blogspot.com
blogspotanthemia.com
amosimathia.blogspot.com
idisi-gr.blogspot.gr
arive.gr
efxinospontos.gr

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

09-11-2019

Εκπροσώπηση στο χορό του Ποντιακού Συλλόγου
Λουδία «Οι αετοί του Πόντου».

20 & 21-11-2019

Εκπροσώπηση στις εκδηλώσεις της Ι Μεραρχίας
Πεζικού στο πλαίσιο εορτασμού της Ημέρας των
Ενόπλων Δυνάμεων.

23-11-2019

Εκπροσώπηση στον ετήσιο χορό της Ένωσης Ποντίων
Πανοράματος.

Εκπροσώπηση στο ποντιακό γλέντι που διοργάνωσε ο
Σύλλογος Ποντίων Αλεξάνδρειας και Περιχώρων.

24-11-2019

Συμμετοχή στην Τακτική Γενική Συνέλευση (Συνέδριο
Αντιπροσώπων) της Παμποντιακής Ομοσπονδίας
Ελλάδας που πραγματοποιήθηκε στον Εύοσμο
Θεσσαλονίκης.

30-11-2019

Πραγματοποίηση του ετήσιου χειμερινού χορού της
Ευξείνου Λέσχης Βέροιας.

ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Λ.Β. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Το πρόγραμμα της Γενικής Συνέλευσης έχει ως εξής:

- 11.00 - 11.15: Αγιασμός και κοπή βασιλόπιτας
- 11.15 - 11.30: Βράβευση επιτυχόντων στην τριτοβάθμια
εκπαίδευση (παιδιών της Λέσχης)
- 11.30 - 11.45: Εκλογή Προεδρείου Γ.Σ.
και ανάγνωση θεμάτων ΓΣ

Έναρξη συζήτησης των εξής θεμάτων ημερήσιας διάταξης:

- 1) 11.45 - 12.30: Διοικητικός απολογισμός και
προγραμματισμός
- 2) 12.30-12.45: Οικονομικός απολογισμός και
προϋπολογισμός
- 3) 12.45-13.00: Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής
- 4) 13.00-13.15: Διάλειμμα
- 5) 13.15-13.30: Ερωτήσεις - Τοποθετήσεις -Προτάσεις
- 6) 13.30-13.45: Απαντήσεις

Παρακαλούνται τα μέλη που πρόκειται να τακτοποιήσουν τις
οικονομικές τους υποχρεώσεις την ημέρα της Γενικής
Συνέλευσης, να προσέλθουν στο χώρο τουλάχιστον μία ώρα
πριν την έναρξη των εργασιών.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Καταστατικού, δικαίωμα
συμμετοχής στις εργασίες της Γ.Σ. έχουν τα μέλη που είναι
τακτοποιημένα οικονομικά.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καταστατικού όσα μέλη έχουν
περισσότερο από δύο χρόνια να τακτοποιήσουν τις οικονομικές
τους υποχρεώσεις, τακτοποιούνται με την καταβολή της
συνδρομής των δύο τελευταίων ετών (2019-2020).

Η παρουσία στη ΓΣ καθώς και η τακτοποίηση των συνδρομών
σας κρίνεται απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία του
συνλόγου.

Αν δεν υπάρξει απαρτία, η Γενική Συνέλευση θα επαναληφθεί
την επόμενη Κυριακή 26 Ιανουαρίου 2020, την ίδια ώρα, στον
ίδιο χώρο και με τα ίδια θέματα.

Με τιμή, για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Νικόλαος Τουμπουλίδης

Ο Γ. Γραμματέας

Ευαγγελία Τογκουσίδου

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

01-12-2019

Συμμετοχή του χορευτικού σε παρουσίαση
βιβλίου

15-12-2019

Εορταστική χριστουγεννιάτικη εκδήλωση
τμημάτων εν όψει των γιορτών.

24 & 31-12-2019

Κάλαντα στις Αρχές της πόλης.

28-12-2019

Αναβίωση του εθίμου των «Μωμόγερων»
στην πόλη της Βέροιας και στο χωριό
Τριπόταμος Ημαθίας.

9η Δεκεμβρίου

Παγκόσμια Ημέρα Μνήμης των Θυμάτων των Γενοκτονιών

«Κληροδότημα» του Β' Παγκόσμιου Πολέμου,
μετεξέλιξη της Κοινωνίας των Εθνών που
προέκυψε μετά τις θηριωδίες του Α' Παγκόσμιου
Πολέμου, το 1945 ιδρύεται ο Οργανισμός των
Ηνωμένων Εθνών από τις νικήτριες χώρες,
αρχικά αριθμώντας 51 μέλη. Τρία χρόνια μετά
την ίδρυσή του, απεσταλμένοι από όλο τον κόσμο
διαπραγματεύονται επί ενός νέου όρου, του όρου
«γενοκτονία».

Επινόηση του δικηγόρου Ράφαελ Λέμκιν, η
γενοκτονία περιλαμβάνονταν και στο κατηγορητήριο στη
Δίκη της Νυρεμβέργης, όχι όμως ως νομικός αλλά ως
περιγραφικός όρος.

Οι συνθήκες, όμως, είχαν ωριμάσει και πλέον η
Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στις 9 Δεκεμβρίου
1948 εγκρίνει ομόφωνα τη Σύμβαση για την
Πρόληψη και Καταστολή του Εγκλήματος της
Γενοκτονίας, η οποία συντάχθηκε και με τη
βοήθεια του Ράφαελ Λέμκιν. Μετά την επικύρωσή
της από περισσότερες από 20 χώρες, θα τεθεί σε
ισχύ στις 12 Ιανουαρίου 1951· το 1988 θα
υπογραφεί και από τις ΗΠΑ επί προεδρίας
Ρόναλντ Ρίγκαν.

Σχεδόν 67 χρόνια μετά την υιοθέτηση της
Σύμβασης και την επίσημη «εισαγωγή» του όρου
γενοκτονία, ο ΟΗΕ αποφασίζει να ανακηρύξει
την 9η Δεκεμβρίου ως η Παγκόσμια Ημέρα
μνήμης και αξιοπρέπειας των θυμάτων του
εγκλήματος της Γενοκτονίας και πρόληψης του
εγκλήματος αυτού. Το ημερολόγιο γράφει 14
Σεπτεμβρίου 2015, και εκείνη τη χρονιά για
πρώτη φορά διοργανώνονται εκδηλώσεις σε όλο
τον κόσμο.

«Η γενοκτονία δεν συμβαίνει απλά. Τις
περισσότερες φορές είναι συστηματική,
σχεδιασμένη, με ακριβείς στόχους, και μπορεί να
υλοποιηθεί και εκτός εμπόλεμων καταστάσεων»,
είχε τονίσει στο μήνυμά του ο Γενικός Γραμματέας
του ΟΗΕ Μπαν Κι-Μουν.

Εκδηλώσεις για την Παγκόσμια Ημέρα Μνήμης
των Θυμάτων των Γενοκτονιών, όπως αναφέρεται
εν συντομία, στην Ελλάδα διοργανώνει και το
Δίκτυο Αναγνώρισης Γενοκτονιών, ένας φορέας
που αποτελείται από την Παμποντιακή
Ομοσπονδία Ελλάδος, την Ομοσπονδία
Προσφυγικών Σωματείων Ελλάδος, την
Αρμενική Εθνική Επιτροπή και την Πανελλήνια
Ένωση Ασυριών.

«Θυμήσου τα θύματα, απότρεψε τη γενοκτονία» λέει η αφίσα
του ΟΗΕ που σχεδιάστηκε ειδικά για την Παγκόσμια Ημέρα
Μνήμης των Θυμάτων των Γενοκτονιών (φωτ.: un.org)

Οι Άγιοι του Πόντου

Άγιος Βλάσιος

επίσκοπος Σεβάστειας Πόντου

Ο Άγιος Βλάσιος καταγόταν από τη Σεβάστεια του Πόντου και έζησε στα χρόνια της αυτοκρατορίας του Δικινίου (308-323 μ.Χ.). Σπούδασε ιατρική και προσέφερε τη βοήθειά του σε ασθενείς χωρίς χρήματα. Εκτός, όμως, από ιατρικά βιβλία, διάβαζε και πολλά χριστιανικά, όπως και την Αγία Γραφή. Η αγάπη του για τον Χριστό ήταν μεγάλη και προσπαθούσε να τη μεταλαμπαδεύσει και στους γύρω του. Αυτός ήταν και ο λόγος που η Εκκλησία τον ενέταξε στις τάξεις της και τον ανακήρυξε επίσκοπο Σεβάστειας.

Ωστόσο, μετά την ανακήρυξή του ως επίσκοπο, δεν είχε την ψυχική ηρεμία που αναζητούσε, με αποτέλεσμα, μετά από κάποιο καιρό, να αφήσει την έδρα του και να πάει να ασκητέψει στο Άργαιο όρος, όπου και έμενε σε μια σπηλιά. Εκεί, μακριά από την πόλη, βρήκε την ηρεμία που αναζητούσε. Προσευχόταν καθημερινά και είχε ως συντροφιά του τα άγρια ζώα που ζούσαν στο βουνό. Κάποια μέρα, κυνηγοί που βρίσκονταν στο βουνό που ζούσε ο Άγιος Βλάσιος, είδαν αρκετά άγρια ζώα να κάθονται ήρεμα έξω από μια σπηλιά, στην οποία είδαν γονατιστό να προσεύχεται τον Άγιο. Εντυπωσιασμένοι αλλά και ξαφνιασμένοι από το θέαμα, πήγαν στον έπαρχο Αγρικόλα, στον οποίο και είπαν αυτό που είχαν αντικρίσει. Ο Αγρικόλας διέταξε στρατιώτες να ακολουθήσουν τους κυνηγούς και να του φέρουν τον μυστηριώδη άντρα που κατάφερε να δαμάσει τα άγρια ζώα. Μόλις τον συνέλαβαν, τον παρουσίασαν μπροστά στον ηγεμόνα τους, ο οποίος του ζήτησε αρχικά να απαρνηθεί τον Θεό που πιστεύει και να ασπαστεί τον ειδωλολατρισμό. Εκείνος, αρνήθηκε, με αποτέλεσμα να ξεκινήσει το μαρτύριό του.

Αρχικά οι φύλακες πήραν διαταγή να τον χτυπήσουν βάνανσα. Για αρκετή ώρα δέχθηκε τον θυμό τους και αναισθητός ρίχθηκε στο κελί του. Όμως, άγγελος Κυρίου θεραπεύσε τις πληγές του. Την επομένη, όταν παρουσιάστηκε και πάλι μπροστά στον έπαρχο (ο οποίος απέδωσε την επούλωση των πληγών στη μαγεία), του ζήτησε και πάλι να απαρνηθεί τον Χριστό. Η απάντηση ήταν η ίδια και διατάχθηκε η μαστίγωσή του. Οι πληγές του, όμως, θεραπεύτηκαν και πάλι. Ο Αγρικόλας, εξαγριωμένος, διατάζει να τον ρίξουν στη λίμνη. Εκεί, όμως, γίνεται κι άλλο θαύμα, το οποίο οι άπιστοι το απέδωσαν στη μαγεία. Ο Άγιος Βλάσιος, όταν τον πέταξαν στη λίμνη, δεν βούλιαξε, αντιθέτως, έμεινε καθισμένος στην επιφάνειά της.

Μην μπορώντας να κάνει κάτι άλλο, ο έπαρχος διατάζει τον αποκεφαλισμό του, ο οποίος γίνεται στις 11 Φεβρουαρίου (ημέρα που τιμάται και η μνήμη του) του 316 μ.Χ.

Ο Άγιος Βλάσιος επικαλείται συχνά από ανθρώπους οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ζωή τους, καθώς και από αυτούς που ταλαιπωρούνται από παθήσεις του λαιμού και του λάρυγγα.

Απολυτίκιον (Κατέβασμα)

Ήχος γ'.

Νέος ήλιος, ημίν εφάνης, ει και ἠθλησας, τοις πάλαι χρόνοις, τη φανερώσει των θείων λειψάνων σου, ιερομάρτυς Πατήρ ημών Βλάσιε, και καταυγάζεις ημάς θείαις χάρισιν· όθεν πρέσβευε, Κυρίω τω σε δοξάσαντι δωρήσασθαι ημίν το μέγα έλεος.

Κοντάκιον

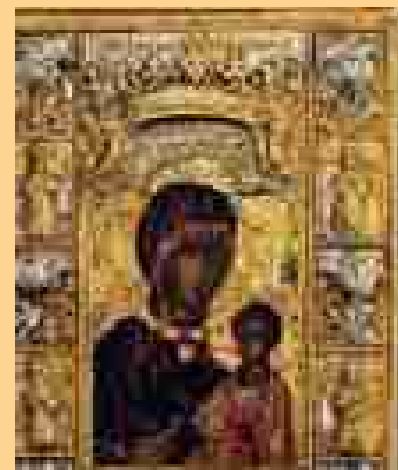
Ήχος δ'. Έπεφάνης σήμερον.

Άκαρνᾶς ό Βλάσιος, έν τοις Σκλαβαίνοις, καί οί Πέντε Όσιοι, πλήθος Μαρτύρων τε όμοϋ, ξίφει τιμηθέντες προτρέπουσι· τούτων τιμήσαι, λειψάνων τήν εύρεσιν.

Μεγαλυνάριον

Σέβω σου τά λείψανα τά σεπτά, τά έν τοις Σκλαβαίνοις εύρεθέντα ὦ Άκαρνάν, Βλάσιε καί Πέντε Όσίων καί τού πλήθους· πολλών σου συμμαρτύρων οϋς πρέσβεις κέκτημαι

ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΟΥΜΕΛΑ

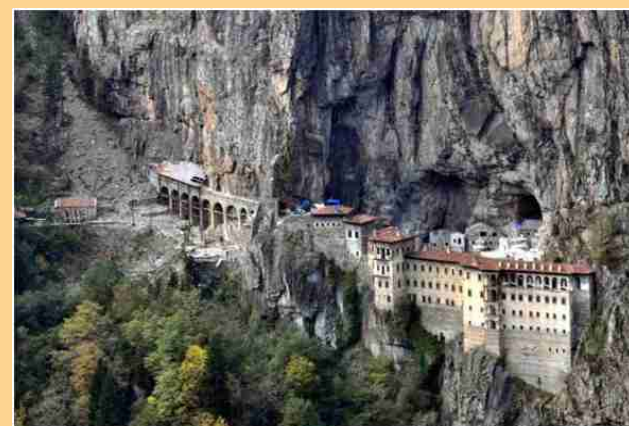
Το μοναστήρι της Παναγίας Σουμελά στον Πόντο, κατά το 2020 μπορεί να υποδεχτεί συνολικά πάνω από 500.000 ντόπιους και ξένους τουρίστες, δήλωσε ο Anadolu ο Ali Ayvazoglu, επικεφαλής του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού.

Η επισκευή των ζημιών στη μονή ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 2016 και σε δεύτερη φάση έγιναν πολλές αποκαταστάσεις κτισμάτων που αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2020.

Η χριστιανική ορθόδοξη μονή βρίσκεται στην περιοχή Μαζκα της επαρχίας Τραπεζούντας και αποτελεί τόπο ιστορικής και πολιτιστικής σημασίας καθώς και σημαντικό τουριστικό αξιοθέατο. Περιλήφθηκε στον προσωρινό κατάλογο της UNESCO για χώρους παγκόσμιας κληρονομιάς το 2000. Είναι χτισμένο σε έναν απότομο βράχο σε υψόμετρο 1.200 μέτρων στο Εθνικό Πάρκο Altındere και περιβάλλεται από ένα όμορφο δάσος. Στο κάτω μέρος του βουνού ρέει ένα από τα χέρια του Değirmendere Creek.

Η Μονή Sümelâ είναι ένα ελληνικό ορθόδοξο μοναστήρι και έχει επίσης μια πολύ σημαντική θέση στην ιστορία της τέχνης. Πιστεύεται ότι το μοναστήρι κατασκευάστηκε τον 4ο αιώνα, ενώ ο Αλέξιος Γ' (1349 - 1390) ξαναθεμελίωσε εκ βάθρων το θρυλικό μοναστήρι.

Το μοναστήρι ανοίχθηκε ξανά για θρησκευτική χρήση στις 15 Αυγούστου 2010 με άδεια του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, μετά από 88 χρόνων παύσης και λειτουργήσε για πέντε συνεχή έτη. Περιμένουμε την ημέρα που θα ξαναλειτουργήσει και ελπίζουμε να είναι πολύ κοντά.

Η ΚΑΜΠΑΝΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ του Φίλωνα Κτενίδη

V

Η χαλαρδία εγρίλεψεν ολόεν την Ματσούκαν,
επέραν την Λαραχανήν, σ' ση Κουσιπιδή εκχύνεν...
Εοείεν το Καπίκιοϊν, η Λιβερά 'χαλάεν,
έρθεν κα η Δανίαχα και ούλια τα χωρία,
ντ' ευρίουσαν δεξιά-ζεργά 'ς σα δύο τα ποτάμια,
... Εκεί έρθεν κι η Σουμελά, κι ο Βαζελώντς Αγιάννες.
'Σ την Ζύγαναν που έσανε και 'ς σο Κουλάτ' π' εφάνθαν,
έρθαν και κοντοστάθανε και με τοι άλλτς ενώθαν,
ενώθαν τα κλαψίματα και τα μοιρολογίας,
κι εσκέπασαν τη ποταμί τον βοετόν το άγρεν.
Απ' έναν έναν σείσκουνταν, απ' έναν έναν ρούζνε,
τοι χωρίων τα εγκλησιás και τα καμπαναρία.
Τα καμπάνας ραγίσκουνταν, τα σήμαντρα τσακούνταν...
... Και κρούγνε χίλια σήμαντρα, και μύρια καμπάνας...
Τα ράχα εγκαλιάστανε, τ' υστερνόν την λαλίαν
ντ' εφήκανε τα σήμαντρα, ντ' εφήκαν τα καμπάνας,
και χτύπον έκρυσαν 'ς σα σπέλα τα βαθέα,
ν' ακούγν' σήμαντρα «τη Χριστού» και την Λαμπρήν καμπάναν.
Ο' Ηλεν να άφτ, το κερίν, κι ο Φέγγον τα καντήλας,
και τ' άστρα κι ο Αυγερινόν, ν' άφνε τα μανουάλια...
να λειτουργίουσαν οι Νέοι, οι Γέρ' που επεστάθαν
και οι Γυναικ' και τα Μωρά, π' επέμναν και 'κ' ετάφαν...
και ούλ' εκείν', 'ς ση χαμονής 'ς την στράταν που εχάθαν...

VI

Ενώθαν τα κλαψίματα και τα μοιρολογίας,
ενώθαν ούλ'... κι επήρανε τη ποταμί τον δρόμον...
Η στράτα παρεστένευεν και οι διαβάτ' 'κ' εχώρναν.
Σε κάθε βήμαν και ποδάρ', έρχουσαν κι άλλ' κι ενούσαν,
ας σα χωρία τα μικρά και τα κεφαλοχώρα
ας σα ψηλά, 'ς σα χαμελά, και ας σα ποταμάκρα...
Η Σάντα η 'περήφανος, η δεισοποτισμέντσα,
οπίσ' ας την Γαλίαναν μοιρολογά και έρται,
εντάμωσαν την Όλασσαν, 'ς ση Τρίχας το γεφύρι,
επέρνιζανε το ποτάμ' και με τοι άλλτς ενώθαν...
Εοκώθεν θρήνος και κλαυθμός την ώραν ντ' ενταμώθαν...
Τα δέντρα εχαμήλωσαν κι εντούναν τα κλαδία,
τα πέτρες ενεστέναζαν κι έκλαιγαν τα ποτάμια,
κι η Σουμελά κι ο Βαζελώντς κι ο Περιοστερεώτας
πάγνε 'μπροστά και ευλογούν, πάγν' από πίσ' και κλαίγνε.
... Κλαίγνε τα τόπς ντ' επέθαναν, τ' ανθρώπς π' εμαυροζήναν.
Έφτασαν απάν' 'ς σο Τουμπίν, κι η θάλασσα εφάνθεν...
Ας σο Τουμπίν ως το Γεφύρ', ο τόπον εγομώθεν.
Σταυρά και εξαπτέρυγα χρυσά και ασημένια...
και 'κ' έσανε μόνον χρυσά, έσανε και ξυλένια
μαύρα άμον τη Θανατή, τρανά άμον τη Χάρου.
Αντικρύζει ατς η Θάλασσα, κι ανατριχάζ' το κύμαν,
τ' αφρούς πίσσα εγέντανε, και το νερόν κατράμι...
Εοκέπασανε το γιαλόν σαντάλια και καράβια,
τα λαλάτσια τ' ακρογιαλί, και τη γιαλού τα πέτρες,
ούλα ανθρώπ' εγέντανε κι εκχύαν 'ς την Δαφνούνταν,
εκχύαν 'ς σον Αε-Γοργόρ, και 'ς την Αε-Μαρίναν,
και κι άλλο πλαν, 'ς την 'Παπαντήν και 'ς σο παλέν το Μώλος.
Τ' Εξώτειχα η θάλασσα, άλλα νουνίζ' καράβια
άλλα σαντάλια έραξαν 'ς σ' έρημον το γιαλόν άτς...
και το φαρδύν και το πλατύν εκείνο περιγάλι
'κ' εφαινόντον ας σοι ανθρώπς, ντ' εξέγκαν τα καράβια...

Εκεί άραξεν το Σινάπ, τοι караβιών η μάνα
εκεί άραξεν το Σαμψόν το θαλασσοδερμένον,
έμπρια έχ' την Αμάσειαν κι οπίσ' έρται η Μπάφρα
με τ' ούλια τα αρχοντικά τη κάμπου τα χωρία.
Η Ορντού η πεντάμορφη η χρυσονοικοκύρα,
η Ούνγια το θαλασσοπούλ', η Ούνγια η μικρέσσα,
η Κερασούντα η χλοερή, η λεφτοκαρομάνα,
η Τρίπολη που στέκ' ψηλά, τη θάλασσας αφέντρια
η Ελεβή το ήσυχον μικρόν θαλασσοχώρι
τα Πλάτανα με το τρανόν και ξακουστόν λιμάνι...
Ούλια ατά τ' ατίμετα, τ' άξια χρυσοπούλια,
άμον κορώνας, ντ' έδεξεν ο λίβας κι η φουρτούνα
έφυγαν, έρθαν, 'κάτσανε 'ς σ' Εξώτειχας 'ς την στράταν,
'ς την στράταν τη Καστρόπορτας, ντο σύρ' κι εμπαιν' 'ς σον Κάστρεν.

VII

Ο Άε-Σάββας κρυφοκλαίει, κι Άε-Φίλπον στενάζει
όνταν ελέπ'νε να σουμών' τ' άκλερα τα καράβια
π' είχαν πανία ολόμαυρα, σκοινία οφιδένια,
π' είχαν κατάρτια άμον σταυρά, μαύρα κι αραχνιασμένα,
π' έρθαν ας την Ανατολήν, με θάνατου παντέραν.
Το πορτοκαλολείβαδον, το πράσινον το Ρίζιον,
εφήκεν τα νεράτζια θε, τα χρυσά πορτοκάλια,
ετυλίγεν τα φύλλα τουν, σάβανα μυρωμένα,
κι έρθεν με τ' άλλτς, έρθεν με τ' ούλτς, 'ς σο μαύρον τ' ακρογιαλί.
Έρθανε και τα Σούρμενα, με τα πολλά καΐκια,
με τοι πολλούς τοι ξενητειάντς, με τοι καλούς ψαλτάδες
έρθανε και εκχύγανε, κι εγόμωσαν τα στράτας,
κι ενώθανε με τ' αλλουनों, π' έρθαν ας σα ραχία...
Ν' αϊλί εμέν... να βάϊ εμέν... ντο είν' ατά ντ' ελέπω!!!
Ούλ' απέλεκαν τον γιαλόν κι εφήκαν τα τουμπία,
εκείν' π' έγκεν Ανατολή, κι άλλ' π' έφερεν η Δύση,
εκείν' π' έρθαν ας σα ψηλά, κι άλλ' ας σα θαλασσάκρια,
π' έρθαν ας σα γειτονοτόπς, και ας σα σιμοχώρια,
εν ώ θ α ν ε και έβαλαν 'ς την μέσ' την Τραπεζούνταν...

VIII

Η Τραπεζούντα, η κυρά, Βασίλισσα κι αφέντρια
χιλέχρονος νοικοκυρά και πάντα νείσα νύφε,
δοξασμέντσα και ξακουστή κι ελεύτερη και σκλάβα,
... τα μαλλία τς εξάσπρισαν, τ' ομμάτια τς εθολώθαν
την ώραν ντο εντίκρεσεν ατόσα... καμονάντας...
Μαύρα εφόρνεν λώματα, μαύρον μαντήλ' 'ς σ' ωμία τς
μαύρον ζωνάρ' 'ς την μέσεν ατς, και κόκκινα σαντάλια...
Εγκαλιάσταν ατς ουλουनों, με την ψην και τ' ομμάτια,
κι αμίλετοι κι εκείν' κι Ατέ, 'ς σα κάστρια ανεφόρτσαν.
Εποίκαν τόπον, ένοιξαν κι Εκείνε εμπροδέβεν,
ψηλή, λεγνή, περήφανη, Λαραχανής ελάτη...

IX

Από Θεού ερχίνεσαν να κρούγνε τα καμπάνας,
χωρίς Δεσπότ' διαταγήν και Διάκου συνεργίαν...
Αγέρτς κι η Θεοσκέπαστος και η Αγιά Μαρίνα
ερχίνεσαν με τα μικρά, τ' ελαφρά καμπανόπα.
Με τα βαρέα, τα τρανά τ' Εξώτειχα Αγιάννες,
εβρόντεσεν Άε-Γοργόρτς, Άε-Βασίλτς βουίζει,
Υπαπαντή και ο Χριστόν, κι Άε-Γιάννες τη Δαφνούντας...

Εξέγκεν λάμπιν θεϊκόν, τ' Αγιά-Σοφιάς ο τρούλον
ο Άγιος Ευγένιος έλαμψεν άμον Ήλες,
Αστράφτ' η Χρυσοκέφαλος κι αντιφεγγίζ' το Κάστρεν,
Άε-Φίλπον λαμποκοπά κι η θάλασσα ασημούται...

Τ' Ελεούσας, αποθαμέν', έψανε τα κερία...
και τ' Άε-Σάββα φώταξεν, μονάχον, η καντήλα...
Τα 'ρημοκλήσια τα μικρά, κι ούλια τα παρεκκλησία
εφώταζαν... κι εφώτιζαν... 'ς την Γην εγένταν άστρα...

Καμπάνας μικρά και τρανά, ούλια έναν εγένταν.
Έναν καμπάναν κρεμαστόν απάν' 'ς την Τραπεζούνταν...
Και κρούει... και κρούει... βροντά... και κλαίει...
'Σ σ' έναν Αγοίκον Λείψανον, αγοίκον κλαίει καμπάνα...

Από τον τουρκικό τύπο

25 Ιουλίου 2019

Από τον YUSUF KANLIyusuf.kanli@hurriyet.com.tr

Σημασιολογία και σύμβολα

Η σημασιολογία και τα σύμβολα ήταν πάντα σημαντικά, ιδιαίτερα για τις ανατολικές κοινωνίες. Πώς παρουσιάζεται ένα ζήτημα. Πώς κάποιος κάθεται ή περπατάει. Οι λέξεις που αποφασίζει να χρησιμοποιήσει για να περιγράψει ένα ζήτημα. Είναι συχνά πιο σημαντικές από την ουσία.

Πριν από λίγες ημέρες, μια ομάδα βόρειων ιρακινών τουριστών πραγματοποιούσε περιοδεία στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας της [Τουρκίας](#). Μέσω των τουριστικών, επιχειρηματικών και παρόμοιων ταξιδιών, οι άνθρωποι γνωρίζονται μεταξύ τους. Με τις αυξημένες επενδύσεις στη χώρα του άλλου, αναπτύσσεται το αυξανόμενο εμπόριο και η αλληλεξάρτηση και γίνεται όλο και πιο δύσκολο να γίνουν όμηροι πολιτικής έντασης, ξενοφοβίας και τέτοιων επικινδυνών εμμονών.

Οι Τούρκοι λατρεύουν τις σημαίες τους και τα εθνικά εμβλήματα. Ακόμη και αν το σύμβολο του γκριζου λύκου, για παράδειγμα, έχει γίνει σύμβολο υπερεθνικιστικών ομάδων, έχει μια θέση στη μυθολογία αυτού του έθνους και ως εκ τούτου δεν είναι μόνο ένα σημαντικό σύμβολο στον ιταλικό πολιτισμό, είναι επίσης σημαντικό στοιχείο του τουρκικού πολιτισμού. Φυσικά, αν κάποιος κάνει ένα περιβραχιόνιο που φέρει το σύμβολο του γκριζου λύκου, μπορεί να είναι μάλλον ενοχλητικό, αλλά ο εν λόγω ερεθισμός δεν μπορεί να μειώσει την πολιτιστική του σημασία. Προφανώς, δεν μπορεί να συγκριθεί με τη ναζιστική σβάστικα - η οποία είναι πέρα από το να είναι μια γεωμετρική μορφή και είναι μια αρχαία θρησκευτική εικόνα στους πολιτισμούς της Ευρασίας. Χρησιμοποιείται ως σύμβολο θεότητας και πνευματικότητας στις ινδικές θρησκείες. Ωστόσο, όπως και στην Τουρκία, όπου αναπτύχθηκε μια έντονη υπερεθνικιστική βία σχετικά με τον γκριζο λύκο.

Οι Τούρκοι αγαπούν το κόκκινο και το λευκό της τουρκικής σημαίας, όπως οι λαοί άλλων χωρών λατρεύουν τα εθνικά τους χρώματα. Μπορεί κάποιος να αισθάνεται άσχημα να βλέπει το μπλε και το λευκό, τα εθνικά χρώματα πολλών χωρών, συμπεριλαμβανομένου του δυτικού μας γείτονα και του συμμάχου του ΝΑΤΟ της Ελλάδας; Φυσικά, οι Έλληνες πρέπει να αισθάνονται υπερήφανοι για τα εθνικά τους χρώματα όπως οι Τούρκοι.

Μπορεί να υπάρχουν εικαστικά ή ιστορικά προβλήματα, παρεξηγήσεις και αντικρουόμενα συμφέροντα μεταξύ των κρατών και των λαών αυτών των κρατών. Μπορεί να υπάρχει κάποιο ιστορικό υπόβαθρο σε όχι τόσο φιλικές και μάλιστα συγκλοντικές προκαταλήψεις μεταξύ τους. Πρέπει να είμαστε αιχμάλωτοι για τέτοιες προκαταλήψεις ή να περπατήσουμε πάνω τους και να οικοδομήσουμε ένα καλύτερο, πιο φωτεινό και πιο ελπιδοφόρο κοινό μέλλον για όλους;

Ήταν λυπηρό να βλέπουμε μια ομάδα ανθρώπων που προσπαθούσαν να λύσουν μια ομάδα βορρά ιρακινών ανθρώπων (φυσικά, ήταν εθνικοί Κούρδοι) μόνο και μόνο επειδή μερικοί από αυτούς ήθελαν να θέσουν μπροστά σε κάμερες με κάποια αντικείμενα σε εθνικά χρώματα κίτρινου, κόκκινου και πράσινου. Ακόμη χειρότερα, όχι μόνο αυτοί οι άνθρωποι επιτέθηκαν, κρατήθηκαν σε αστυνομική κράτηση για περισσότερο από 26 ώρες. Αργότερα μεταφέρθηκαν με λεωφορείο στο Kayseri για να αποφευχθεί η επανάληψη παρόμοιων προκλητικών ενεργειών. Ακόμη χειρότερα, όλος ο δρόμος από το Τραμπζόν προς το Kayseri, η τουριστική ομάδα των βόρειων Ιρακινών με 60 άτομα, στερήθηκε την πρόσβαση στα κινητά τους τηλέφωνα.

Η Τουρκία δεν μπορεί να είναι μια τέτοια χώρα. Η Τουρκία πρέπει να ξυπνήσει και να αυξήσει τις ποινές για εγκλήματα μίσους. Εάν ο Ogün Samast, επίσης από τον Τραμπζόν, δεν είχε προστατευθεί από κάποιους «αδελφούς» στην αστυνομία, ο συνάδελφός μας Χαντ Ντινκ θα ζούσε σήμερα. Αυτός ο εθνοθρησκευτικός ιδεοκρατικός [εθνικισμός](#) δεν πρέπει να γίνεται ανεκτός και δεν πρέπει να συγχέεται με τον πατριωτισμό. Ούτε ο Τραμπζόν, ούτε η Τουρκία, αξίζει να γίνει θύμα τέτοιων εγκλημάτων μίσους

ΠΟΥ ΤΟ ΠΑΕΙ;

Το τελευταίο παράδειγμα της θετικής προσέγγισης της Τουρκίας στα θέματα πίστης, μας εντυπωσίασε όταν ο Πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν παρευρέθηκε σε μια πρωτοποριακή τελετή στην Κωνσταντινούπολη, στα εγκαίνια οικοδόμησης της Ορθόδοξης εκκλησίας του Αγίου Εφραίμ του Σύρου.

Ο τούρκος πρόεδρος ήταν υπερήφανος που άνοιξε μια νέα εκκλησία και είπε ότι θα προσθέσει "νέο πλούτο" στο πολιτιστικό μωσαϊκό της Τουρκίας, μια γη που φιλοξενεί πολλούς πολιτισμούς καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας.

Η εκκλησία - η πρώτη που θα χτιστεί από την ίδρυση της "Τουρκικής Δημοκρατίας το 1923" - προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέσα σε δύο χρόνια και χαιρετίστηκε ιδιαίτερα από τη Συριακή χριστιανική κοινότητα.

Τα τελευταία χρόνια, η τουρκική κυβέρνηση ενέτεινε τις προσπάθειές της για την αποκατάσταση και άνοξη εκκλησιών και συναγωγών και έχει επιτύχει καρποφόρα αποτελέσματα, συμπεριλαμβανομένων πολλών τόπων λατρείας που έχουν κλείσει για πάνω από έναν αιώνα, σύμφωνα με προεδρικές πηγές.

Η Μονή της Παναγίας Σουμελά, ο αρμένικος καθεδρικός ναός του Τιμίου Σταυρού στο νησί Akdamar στην επαρχία Ανατολικού Βαν, η αρμενική Εκκλησία του Αγίου Γιγάρου στο νοτιοανατολικό Ντιγιαρμπακίρ, η Μεγάλη Συναγωγή της βορειοδυτικής Οδηρίνης, η μεγαλύτερη του είδους της στην Ευρώπη, η Συναγωγή Stipol στην Κωνσταντινούπολη και η μονή Αγίου Αίου στη νοτιοανατολική επαρχία Batman είναι η μια νέα αρχή στις λογικές της τουρκίας. Περιμένουμε να δούμε που το πάνε οι εξ ανατολών γείτονες μας με τις περιέργες συμπεριφορές τους και θα φανεί αν πραγματικά κάτι αλλάζει στη γείτονα χώρα. Ας ευχηθούμε να έχει στήριξη και συνέχεια η συγκεκριμένη ενέργεια.

Διεθνές Συνέδριο για το Έγκλημα της Γενοκτονίας, διοργανώνει η Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδος.

Η πανηγυρική τελετή έναρξης θα γίνει στο Μουσείο της Ακρόπολης και στη συνέχεια οι συνεδρίες στο Κέντρο Πολιτισμού "Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος"

ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ...δεν έπεφτε καρφίτσα...

Την παρουσίαση της εκδήλωσης έκανε ο πρώην πρόεδρος του συλλόγου κ. Λάζαρος Ζευγαρόπουλος και χαιρέτησε τους παρευρισκόμενους εκ μέρους του Δ.Σ. ο πρόεδρος της λέσχης κ. Νίκος Τουμπουλίδης, τονίζοντας την ανάγκη για ομοψυχία και ενότητα καθώς οι μεγάλες ιδέες και αξίες που μας ενώνουν είναι διαχρονικές και αποτελούν για όλους μας παρακαταθήκη των προγόνων μας.

Το Δ.Σ. της Λέσχης ευχαριστεί όλους τους συντελεστές που συνέβαλαν στην προετοιμασία και την πραγματοποίηση της εκδήλωσης αλλά κυρίως να ευχαριστήσει όλους τους φίλους και τα μέλη της Λέσχης που τίμησαν με την παρουσία τους την εκδήλωση, χόρεψαν και διασκέδασαν, διατηρώντας το κέφι αμείωτο μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΥ ΑΓΟΡΑΣ

Οι αριθμοί που κληρώθηκαν κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης με τα αντίστοιχα δώρα είναι τα παρακάτω:

1. Νο 1204: Ένα ταξίδι στον Πόντο προσφορά του Γραφείου Τουρισμού Αλατσίδου Έλενα
2. Νο 36: Φαγητό για δύο άτομα για ένα μήνα προσφορά του εστιατορίου "Μαμά πεινάω"
3. Νο 938: Μία ποντιακή λύρα προσφορά του καταστήματος ελαστικών Σπύρου Θεοδωρίδη

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΓΓΕΙΟΥ - ΧΕΙΛΙΑΒΡΙΝ

Στα πλαίσια της διάσωσης και διάδοσης της μουσικής παιδείας του Πόντου, η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας δημιούργησε την κατάλληλη υποδομή για την εκμάθηση των ποντιακών παραδοσιακών μουσικών οργάνων του Αγγείου (Τουλούμ) και του Χειλιαβριν (Γαβάλ ή φλογέρα).

Τη διδασκαλία από φέτος ανέλαβε ο εξάιρετος και μοναδικός γνώστης των παραπάνω οργάνων Βασίλης Φολίνας. Τα μαθήματα γίνονται στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους του πολιτιστικού κέντρου της λέσχης, στο Πανόραμα.

Για εγγραφή οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με τη Γραμματεία της Λέσχης, Κυριακή - Πέμπτη, ώρες: 17:00-21:00 στο τηλ. 23310 72060 και στο τηλ. 6983503676 όλο το 24ωρο.

ΔΩΡΕΑΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΠΟΝΤΙΑΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

Απόφοιτοι του «Ποντιαστικού Τραπέζοντα» με τους καθηγητές τους.

Συνεχίζονται τα σεμινάρια ποντιακής διαλέκτου στην Εύξεινο Λέσχη Βέροιας. Ελάτε να γνωρίσετε τις ομορφιές της ποντιακής διαλέκτου στο Πανόραμα Βέροιας.

Το τμήμα λειτουργεί κάθε Παρασκευή και από ώρες 9μμ-10.30μμ δωρεάν, προκειμένου όλοι ανεξάρτητα από την καταγωγή μας να μάθουμε πέρα από την ποντιακή διάλεκτο στοιχεία από τις παραδόσεις, τα παραδοσιακά ποντιακά τραγούδια, την ιστορία αλλά και τα ήθη και έθιμα των προγόνων μας.

Υπεύθυνη διδασκαλίας είναι η πιστοποιημένη καθηγήτρια ποντιακής διαλέκτου, Αναστασία Μαχαρίδου (Φιλολόγος - Γλωσσολόγος και Πανεπιστημιακή Εκπαιδευτριά Ποντιακής Διαλέκτου).

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με τη Γραμματεία της Λέσχης από Κυριακή μέχρι Πέμπτη ώρες: 17:00-21:00 στο τηλ 2331072060 και στο 6983503676 όλο το 24ωρο.